

Zeugenhouderij de Wildt te Roswinkel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

3 juni 2008 / rapportnummer 1910-71

1. OORDEEL OVER HET MER

De heer H. de Wildt uit Roswinkel is voornemens een zeugenhouderij te beginnen. Er zullen 3 nieuwe stallen worden gerealiseerd met een totale capaciteit van 616 kraamzeugen, 2.000 guste en dragende zeugen, 1.108 opfokzeugen, 11.020 gespeende biggen en 8 dekberen.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.¹

Tijdens de toetsing heeft de Commissie kenbaar gemaakt dat het MER naar haar oordeel op een aantal onderdelen onvolledig is. Naar aanleiding hiervan heeft de initiatiefnemer een aantal aspecten nader toegelicht.

De Commissie is van mening dat het MER en de nadere toelichting samen in de essentiële informatie voor het besluit voorzien.

Uit het MER komt naar voren dat het bedrijf invloed heeft op de ammoniakdepositie in een Natura 2000-gebied, waar de kritische depositiewaarde al wordt overschreden. Dit betekent dat significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied niet uitgesloten kunnen worden, en dat uitbreiding of nieuwvestiging van intensieve veehouderij waarschijnlijk pas mogelijk wordt na reductie van de achtergronddepositie.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht en worden aanbevelingen gedaan voor het vervolgtraject.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL MET AANBEVELINGEN

2.1 Ammoniak en Natura 2000

MER

In het MER is weergegeven welke bijdrage aan ammoniakdepositie het voornemen levert op verschillende natuurgebieden in de omgeving. Hierbij is echter niet aangegeven wat de achtergronddepositie van ammoniak is en wat de kritische depositiewaarde² voor de verschillende gebieden is. Voor Natura 2000-gebieden is deze kritische depositiewaarde gebonden aan de instandhoudingsdoelstellingen. Het Natura 2000-gebied Bargerveen is, op basis van de hier beoogde habitats, zeer gevoelig voor ammoniakdepositie. Door het ontbreken van informatie over de achtergronddepositie van ammoniak en de kritische depositiewaarde is niet duidelijk of de bijdrage aan ammoniakdepositie door het initiatief significante gevolgen kan hebben voor de kwalificerende soorten en habitats in het gebied. Gezien recente ontwikkelingen op dit

¹ Voor technische gegevens over de m.e.r.-procedure zie bijlage 1

² Kritische depositiewaarde: de maximale belasting aan (in dit geval) NH₄ die een gebied kan hebben.

gebied³ moet inzichtelijk gemaakt worden of door de ammoniakdepositie ten gevolge van het initiatief de kritische depositiewaarden overschreden worden.⁴

Toelichting

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat de achtergronddepositie van ammoniak en stikstof in de omgeving van het bedrijf, zoals genoemd in paragraaf 4.1.2, ook gelden voor het gebied Bargerveen.⁵ De kritische depositie die is vastgesteld voor het Bargerveen bedraagt 1.071 mol N / ha / jaar. Dit betekent dat de achtergronddepositie hoger is dan de kritische depositie.

Hieruit volgt dat significant negatieve gevolgen op het Natura 2000-gebied niet zijn uit te sluiten. Dit betekent dat reductie van depositie plaats dient te vinden tot onder het kritische depositieniveau van het Natura 2000-gebied, voordat uitbreiding of nieuwvestiging van intensieve veehouderij in het (Nederlandse deel van het) invloedsgebied mogelijk is.⁶

■ De Commissie wijst erop dat de vigerende Natuurbeschermingswetgeving kaderstellend is voor de vergunningverlening. De Commissie adviseert ontwikkelingen in het beleid aangaande ammoniakuitstoot en Natura 2000-wetgeving nauwlettend te volgen en te betrekken bij de vergunningverlening.

2.2 Veiligheid

MER

Figuur 2.7 van het MER suggereert dat de planlocatie boven een hoofdbuisleiding voor aardgas ligt. In het MER is niet aangegeven of, in verband hiermee, het initiatief gevolgen heeft voor het plaatsgebonden risico en of het voornemen vergunbaar, dus reëel, is.

Toelichting

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat op de planlocatie al een bouwblok in het bestemmingsplan is opgenomen, waarbij geen bepalingen of belemmeringen in verband met de gasleiding zijn opgenomen. Het bevoegd gezag heeft, in aanvulling hierop, aangegeven dat de gasleiding in figuur 2.7 slechts indicatief is aangegeven, en heeft een foto toegestuurd waarop de exacte locatie is te zien. Hieruit blijkt dat de gasleiding niet onder het bouwperceel door loopt.

2.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

MER

In tabel 5.5 van het MER wordt een overzicht gegeven waaruit blijkt welk alternatief op welk aspect het beste scoort. Er is echter geen meest milieuvriendelijk alternatief uitgewerkt in de zin van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden ter bescherming en / of verbetering van het milieu. Het mma is één integraal alternatief dat voor alle milieuaspecten tezamen het bes-

³ Zie de brief van de Minister van LNV aan de Tweede Kamer dd. 22 april 2008 en de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 26 maart 2008.

⁴ Van Dobben & Van Hinsberg (2008), Overzicht van kritische stikstofdeposities voor habitattypen en Natura 2000-gebieden. De auteurs van dit rapport stellen: "Wanneer de atmosferische depositie op een locatie hoger is dan het kritische niveau van het aldaar voorkomende of gewenste habitatype, dan bestaat er een duidelijk risico op significant negatieve effecten (dat wil zeggen: het niet halen van het instandhoudingsdoel)".

⁵ 2.840 mol potentieel zuur per hectare per jaar; 1.500 tot 2.000 mol N / ha / jaar (MNP, 2006).

⁶ Het doorlopen van de ADC-toets uit de Natuurbeschermingswetgeving biedt in dit geval geen ruimte voor uitbreiding of nieuwvestiging, aangezien niet is uit te sluiten dat buiten het plangebied – binnen Nederland – alternatieve locaties voor landbouwontwikkeling aanwezig zijn.

te milieuresultaat oplevert en niet (zoals nu in het MER beschreven is) per milieuaspect de meest milieuvriendelijke maatregel. Evenmin is duidelijk welke aspecten het zwaarst zouden moeten wegen bij de bepaling van het mma.

Toelichting

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat een combinatie van de drie alternatieven financieel niet haalbaar is. De Commissie wijst er echter op dat bij de bepaling van het mma kostenoverwegingen geen rol mogen spelen. Bij de bepaling van het voorkeursalternatief kan dit wel het geval zijn. Het is dan ook niet verplicht om bij het voorkeursalternatief uit te gaan van het mma. Er is wel een verplichting om in een MER een samenhangend (technisch uitvoerbaar) mma te beschrijven. Dit ontbreekt in het MER. De Commissie acht dit geen essentiële tekortkoming, omdat uit de reactie van de initiatiefnemer blijkt dat alternatief 2 als het mma moet worden opgevat.

2.4 Mestproductie en -afvoer

MER

De hoeveelheid jaarlijks te produceren drijfmest is volgens het MER 22.000 m³. Op basis van de aantallen varkens acht de Commissie ca. 15.000 m³ meer waarschijnlijk.

In het akoestisch rapport bij het MER wordt aangegeven dat de mest wordt afgevoerd gedurende 12 dagen, met 13 vrachtwagens per dag. Wanneer per lading 40 m³ wordt afgevoerd betekent dit dat in totaal circa 6.000 m³ wordt afgevoerd. Het is onduidelijk wat er met de rest van de mest (9.000 m³) gebeurt.

Toelichting

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat op grond van de KWIN-normen de hoeveelheid jaarlijks te produceren mest is ingeschat op 19.978 m³.

Het akoestisch onderzoek is opgesteld in het kader van de aanvraag voor de milieuvergunning. Hierin zijn minder dieren aangevraagd dan in het MER staat beschreven. Dit verklaart het verschil.⁷

In het akoestisch rapport is bij de beschrijving van de 'representatieve bedrijfssituatie' het afvoeren van drijfmest niet opgenomen. De mestafvoer wordt alleen benoemd en doorgerekend in de 'incidentele bedrijfssituatie'. Dit draagt (zoals hierboven beschreven) circa 6.000 m³. De situatie in het akoestisch rapport komt niet overeen met het beschrevene in het MER. Uit het MER blijkt niet hoe de 4.333 m³ die ook nog binnen de inrichting wordt geproduceerd wordt afgevoerd. Overigens acht de Commissie het aannemelijk dat afvoer van deze mest niet zal leiden tot knelpunten op het gebied van verkeer, geluid of luchtkwaliteit.

- De Commissie adviseert het akoestisch rapport voor de (reeds ingediende) milieuvergunning te laten aanpassen, zodat duidelijk is wat de gevolgen zijn van de afvoer van de mest die binnen de inrichting wordt geproduceerd.

⁷ Uit de aanvraag blijkt dat er 1.132 zeugen en 2.951 vleesvarkens en opfokzeugen worden aangevraagd. Deze dieren produceren tezamen 10.333,2 m³ drijfmest.

2.5 Hemelwaterafvoer

MER

In par. 4.4 van het MER wordt gesuggereerd dat het hemelwater van de verharde oppervlakken zonder meer op het oppervlaktewater kan worden geloosd. Het is niet duidelijk of dit in overeenstemming is met de vereisten vanuit het vigerende waterbeleid.

Toelichting

Initiatiefnemer heeft aangegeven dat het hemelwater niet zal worden geloosd op het oppervlaktewater. In overleg met het waterschap wordt de uiteindelijke uitvoering van de hemelwaterafvoer in overeenstemming gebracht met de vereisten vanuit het waterbeleid.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Dhr. H.G.A. de Wildt

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen

Besluit: Verlenen van vergunning in het kader van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14

Activiteit: Het realiseren van 3 stallen met een totale capaciteit van 616 kraamzeugen, 2.000 guste en dragende zeugen, 1.108 opfokzeugen, 11.020 gespeende biggen en 8 dekberen.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft, behalve het MER en de bijbehorende achtergrondrapportages de volgende documenten geraadpleegd:

- vergunningaanvraag wet Milieubeheer
- brief van de initiatiefnemer dd. 23 mei 2008

De Commissie heeft geen inspraakreacties via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in De Zuidenvelder op 24 april 2007

aanvraag richtlijnenadvies: 12 april 2007

ter inzage legging startnotitie: van 24 april 2007 tot en met 5 juni 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 juni 2007

richtlijnen vastgesteld: 5 juli 2007

kennisgeving MER in het Gemeenteblad van Emmen op 8 april 2008

aanvraag toetsingsadvies: 8 april 2008

ter inzage legging MER: van 9 april 2008 tot en met 21 mei 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 3 juni 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks
ir. N.G. Ketting (voorzitter)
drs. G. Korf (secretaris)
ing. M. Pijnenburg

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Zeugenhouderij de Wildt te Roswinkel

De heer de Wildt uit Roswinkel is voornemens een zeugenhouderij te beginnen. Er zullen 3 nieuwe stallen worden gerealiseerd met een totale capaciteit van 616 kraamzeugen, 2.000 guste en dragende zeugen, 1.108 opfokzeugen, 11.020 gespeende biggen en 8 dekberen. Voor de besluitvorming over de aanvraag van de benodigde milieuvergunning is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2407-3